

ARL315 Mynt som arkeologisk och historisk källa

Litteraturlista

Fastställd av Institutionsstyrelsen 2022-05-30

Generell litteratur

Obligatorisk:

Jacques Le Goff, *Money and the Middle Ages: an essay in historical anthropology* (Cambridge: Polity Press, 2012. Pp. vi + 178. ISBN 9780745652993)

Henry Fairbairn, Was There a Money Economy in Late Anglo-Saxon and Norman England? *The English Historical Review*, Volume 134, Issue 570, October 2019, Pages 1081–1135, doi.org/10.1093/ehr/cez269

Lars O. Lagerqvist & Ernst Nathorst-Böös, *Mynt, sedlar och medaljer. Ur numismatikens historia*, Stockholm 1981

Fördjupning:

Peter Spufford, *Money and its use in medieval Europe*, Cambridge 1988, 467 sidor. Sid. 240-263, 319-338 rekommenderas särskilt.

De två följande verken ger en översikt av Sveriges mynthistoria i förhållande till Danmarks (inklusive skånelandskapens). De är uppdelade i kronologiska kapitel, som kan läsas oavhängiga av varandra.

Myntningen i Sverige 995-1995 (Numismatiska Meddelanden XL), Stockholm 1995 – 298 sidor

Helle Horsnæs, Jens Christian Moesgaard, Michael Märcher, *Denar til daler. Danmarks mønthistorie indtil 1550*, København, 2018

(<https://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/jubilaumsboeger/Sider/%E2%80%8BDenar-til-daler-.aspx>) 517 sidor

Introduktion till mynt och myntfynd

Obligatorisk:

Nanouschka Myrberg, *Ett eget värde. Gotlands tidigaste myntning ca 1140-1220*, Stockholm, 2008, s. 45-54 (kapitler "Numismatik mellan historia och arkeologi") – 10 sidor

Allesson, Susanna: Den biskopliga myntningen i Metz. En studie baserad på de svenska vikingatida fynden. C-uppsats VT 1992 – finns på NFG's hemsida – 38 sidor

Tolkning av skattfynd

Obligatorisk:

Keld Grinder-Hansen, Categories of treasure-hoards and their composition, In: *Danmarks Middelalderlige Skattefund*, København, s. 119-127 – 9 sidor

Niels-Knud Liebgott, The find-contexts of the hoards, In: *Danmarks Middelalderlige Skattefund*, København, s. 128-134 – 7 sidor

Hovard, Svend, "Der er penge i penge. Om størrelsen på slagskat – brassage og seignorage – i 1200-tallet", *Numismatisk Rapport* 114, 2012, s. 5-13 – 9 sidor

Moesgaard, kompendium, exempel på datering av mynt (Notera att deltagarna ska orientera sig i kompendiet. Allt framgår inte i det, men kommer att gå igenom vid fyndundervisningen)

Kenneth Jonsson and Majvor Östergren, The Gotland Hoard Project and the Stumle hoard: an insight into the affairs of a Gotlandic "farman", *Sigtuna papers: proceedings of the Sigtuna Symposium on Viking-Age Coinage 1-4 June 1989*. Stockholm, 1990, s. 145-158 – 14 sidor

Fördjupning (exempel på tolkning av skattfynd):

Moesgaard, Jens Christian og Kirsten Hougaard: Freerslevskatten. Nogle betragtninger over møntomløbet på Sjælland o. 1065/1070. I: *Nordisk Numismatisk Årsskrift*, ny serie, 1, 2015, s. 13-40 (<https://www.danskmoent.dk/pdf/freerslev.pdf>) – 28 sidor

Databaser och spridningskartor

Obligatorisk:

Alleson, Susanna, som ovan

Jonsson, Kenneth, "Myntmetaller som ståndsmarkörer", *Myntstudier* 2018:1, 1-17 – 17 sidor – finns på NFG's hemsida

Jonsson, Kenneth, "Myntfynden i landsortskyrkor I det medeltida Sverige", *Myntstudier* 2011:1, 1-16 – 16 sidor – finns på NFG's hemsida

Icke-monetär/ekonomisk användning av mynt

Obligatorisk:

Nanouschka Myrberg, The Hoarded Dead. Late Iron Age silver hoards as graves, *Döda Personers Sällskap*, Stockholm 2009, sid 131-145 (finns som PDF) – 15 sidor

Mark A. Hall, Money isn't everything: The cultural life of coins in the medieval burgh of Perth, Scotland, *Journal of Social Archaeology* 12(1) side 72–91 – 20 sidor

Fördjupning:

Kemmers, Fleur & Myrberg, Nanouschka, Rethinking numismatics. The Archaeology of Coins. *Archaeological Dialogues* 18-1, 2011, s. 87-108.

Travaini, Lucia. Saints and Sinners: coins in Medieval Italian graves. *Numismatic Chronicle* 164 (2004), s. 159–81 (23 s.)

Travaini, Lucia. Coins as bread. Bread as coins. *Numismatic Chronicle* 173 (2013), s. 187-200 (14 s.)

Användning av metalldetektor och numismatik

Obligatorisk:

Paulsson, Jonas 1999. Metalldetektering och Uppåkra. Att förhålla sig till detektormaterial. I: Hårdh, Birgitta (ed.), *Fynden i centrum. Keramik, glas och metall från Uppåkra*. Uppåkrastudier 2. Acta Archaeologica Lundensia, Series in 8o, No. 30. Lund, pp. 41-58.

<https://www.uppakra.lu.se/uppakrastudier/uppakrastudier-2/> -18 sidor

Jens Christian Moesgaard, Volker Hilberg og Michaela Schimmer, "Mønter fra Slesvigs blomstringstid 1070-1150", *Nationalmuseets Arbejdsmark* 2016, s.182-195

(https://www.danskmoent.dk/pdf/Moesgaard_Slesvig.pdf) -14 sidor (finns på tyska: "Münzen aus Schleswigs Frühphase und Blütezeit 1070-1150 – Zur Interpretation des Fundkomplexes der Ausgrabung Hafengang 11", *Arkæologi i Slesvig/Archäologie in Schleswig*, 16, 2016 (2017), p. 49-68)

Moesgaard, Jens Christian, Metaldetektorens vidnesbyrd: Brugte bønder mønter i middelalderen? *Fund & Fortid* 2020:1, s. 22-27–6 sidor (finns som PDF)

Fördjupning:

Henriksen, Mogens Bo & Horsnæs, Helle W. 2015. Detecting Vester Kærby. Problems associated with the interpretation of metal-detector finds from the plough soil. I: Larsson, L. Ekengren, F. Helgesson, B. & Söderberg, B. (red.). *Small things wide horizons: studies in honour of Birgitta Hårdh*. Oxford: Archaeopress Archaeology. s. 237-244

https://www.academia.edu/39987290/Detecting_Vester_K%C3%A6rby_Problems_associated_with_the_interpretation_of_metal_detector_finds_from_the_plough_soil –8 sidor

Arkeologisk kontext

Obligatorisk:

Moesgaard, Jens Christian, "Mønter fra middelalderlige landbebyggelser. Et overset kildemateriale til belysning af bøndermøntbrug", *KUML* 2016, s. 153-194–42 sidor

Moesgaard, kompendium, exempel på beskrivning av mynt (Notera att deltagarna ska orientera sig i kompendiet. Allt framgår inte i det, men kommer att gås igenom vid undervisningen)

Moesgaard, Jens Christian: Single Finds as Evidence for Coin Circulation in the Middle Ages – Status and Perspectives. I: *Nordisk Numismatisk Årsskrift* 2000-2002 (2006), s. 228-275 – 48 sidor

Fördjupning:

Burström, Nanouschka Myrberg, Money, Coins and Archaeology, IN Rory Naismith (ed) *Money and Coinage in the Middle Ages*, Leiden-Boston 2018, s. 231-263 – 33 sidor

Michael Dolley, «The coins and jettons», *Excavations in Medieval Southampton 1953-1969*, Leicester, 1975, p. 316-330 – 15 sidor

Henrik Klackenberg, Kyrkfynd och medeltidsforskningen, *LLt. Festskrift til Lars O. Lagerqvist*, Stockholm 1989, s. 209-219 –11 sidor

Stamp-och viktstudier

Obligatorisk:

Horsnæs, Helle W., Märcher, Michael og Aagaard, Sven: Stempelstudier af mønter – et stærkt redskab til nyviden. I: *Nationalmuseets Arbejdsmark* 2016 side 196-209

(<https://www.danskmønt.dk/pdf/mmStempel.pdf>) –14 sidor

Malmer, Brita, 2003: "Ompenningar och halvpenningar i 1020-talets Lund", *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad*, s. 119-127 – 9 sidor (finns som PDF)

Gunnarsson, Bo, York, Lund och myntmästaren Asketill – en ny hypotes om den äldsta delen av kedja 105, *Samlad Glädje 2019, Numismatiska klubben i Uppsala 1969-2019*, Uppsala 2019, s. 117-131, 15 sidor (finns som PDF)

Fördjupning:

Åagaard, Sven og Märcher, Michael: The Microscope Drawing Tube Method (MDTM) - an Easy and Efficient Way to Make Large Scale Die Studies. I: The *Numismatic Chronicle* 175, London 2015 sid. 249-262 (https://www.danskmoent.dk/pdf/NC175_Offprint_210020_Maercher.pdf) – 14 sidor

Metallanalyser

Obligatorisk:

Blet-Lemarquand, Maryse, Sarah, Guillaume, Gratuze, Bernard, Barrandon, Jean-Noël, Nuclear methods and Laser Ablation Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry: how can these methods contribute to the study of ancient coinage? *Cercetări numismatice*, XV, 2009, s. 43-56 (https://www.academia.edu/6041680/Blet_Lemarquand_M_Sarah_G_Gratuza_B_Barrandon_J_N_Nuclear_methods_and_Laser_Ablation_Inductively_Coupled_Plasma_Mass_Spectrometry_how_can_these_methods_contribute_to_the_study_of_ancient_coinage) – 14 sidor

Metallanalyser av mynt, (finns på NFGs hemsida), följande nummer:

Nr. 2017:2: Sarah Eriksson: Haltanalys av svenska örtugar från Erik av Pommern 1396–1439. 16 sidor

Nr. 2018:1: Eeva Jonsson: Metal analyses of Viking-Age coins. 32 sidor

Coins as a historical source, some examples from Roman Macedonia and Asia Minor

Obligatorisk:

Christopher Howgego, *Ancient history from coins*, 1995, p. 1-18, 62 – 19 sidor

Sophia Kremydi-Sicilianou, 'Belonging' to Rome, 'Remaining' Greek: Coinage and Identity in Roman Macedonia, In *Coinage and Identity in The Roman Provinces*, Edited by Christopher Howgego, Volker Heuchert, Andrew Burnett, Oxford, 2005, side 95-106 – 12 sidor

Fördjupning:

Howgego, som ovanför, s. 19-38, 63-87 – 45 sider

A. S. Walker, Excavation Coins: The Use and Misuse of Numismatic Evidence in Archaeology, In K.A. Sheedy and Ch. Papageorgiadou-Banis (Editors), *Numismatic Archaeology/Archaeological Numismatics*, side 17-26 – 10 sidor

Studiebesök på SHM

Rekommenderad läsning (ej obligatorisk):

Jørgen Steen Jensen, Tatyana Smekalova (ed.), *The Great Numismatic Collections on the Baltic. From coin collections of the sovereigns to national research institutions*, St Petersburg, 2005, 189 sidor s. 6-43, 94-103 – 48 sider